# U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců Mgr. Daniely Zemanové, JUDr. Barbary Pořízkové, JUDr. Jaroslava Hubáčka a JUDr. Jana Passera v právní věci žalobce: **O. A.**, zastoupeného Mgr. Lilianou Vochalovou, advokátkou se sídlem nám. I. P. Pavlova 3, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, odbor azylové a migrační politiky, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 11. 2007, č. j. OAM-10-602/LE-C06-P05-2007, o neudělení mezinárodní ochrany, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 21. 7. 2009, č. j. 2 Az 30/2008 - 71,

takto:

**I.** Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

**II.** Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

**III.** Ustanovené zástupkyni stěžovatele, Mgr. Lilianě Vochalové, advokátce se sídlem nám. I. P. Pavlova 3, Praha 2, **se přiznává** odměna za poskytnutou právní službu ve výši 4800 Kč. Tato částka bude uhrazena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

## Odůvodnění:

Včas podanou kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení shora označeného rozsudku Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „správní orgán“), ze dne 30. 11. 2007, č. j. OAM-10-602/LE-C06-P05-2007. Tímto rozhodnutím správní orgán stěžovateli neudělil mezinárodní ochranu podle ustanovení § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b

zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

Stěžovatel podal proti rozsudku městského soudu kasační stížnost, v níž jen obecně konstatoval, že rozsudek napadá v celém rozsahu a požádal o ustanovení zástupce. V mezidobí zaslal Krajskému soudu v Praze podání, dle jehož obsahu nepřijímá rozhodnutí městského soudu. Uvádí, že má v Turecku problémy s vojenskou službou, v rodině a s takzvanými ochránci. Správní orgán se na nic nezeptal a rozhodl negativně, stěžovatel se však nikdy nemůže vrátit do Turecka, protože má veliké problémy. V doplnění učiněném prostřednictvím ustanovené zástupkyně již stěžovatel uplatňuje věcné námitky. Městský soud se dle jeho názoru nezabýval tím, zda správní orgán postupoval v řízení v souladu s platnými právními předpisy a vycházel ze spolehlivě zjištěného stavu věci. Dále stěžovatel uvádí, že již v předchozím řízení jednoznačně popsal svoji situaci s tím, že je kurdské národnosti a vyznavatel islámu. Právě příslušnost ke kurdské národnosti byla jedním z důvodů nenastoupení vojenské služby, stěžovatel v tomto směru vyjádřil obavu, že by mohl být nucen k účasti v akcích proti bojovníkům PKK. Není tedy pravdou, že by jediným důvodem k nenastoupení vojenské služby ze strany stěžovatele byla averze vůči vojenské službě nebo strach z boje. Správní orgán dále ani řádně nezkoumal, zda jsou dány podmínky pro udělení humanitárního azylu, popř. doplňkové ochrany stěžovateli. Ten přitom ve svých podáních podle svého tvrzení jednoznačně popsal svoji situaci i důvody a způsob opuštění země původu. Tíživá situace stěžovatele (nebyl-li v řízení zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu) měla být posouzena jako okolnost zvláštního zřetele, což mělo vést k udělení humanitárního azylu. Městský soud se však řádně nezabýval tím, zda správní uvážení nepřekročilo meze zákona a zda jej správní orgán nevyložil příliš úzce. V závěru kasační stížnosti stěžovatel navrhuje a blíže odůvodňuje, aby byl této jeho kasační stížnosti přiznán odkladný účinek.

Vzhledem k okolnosti, že v dané věci se jedná o kasační stížnost ve věci mezinárodní ochrany, Nejvyšší správní soud se ve smyslu ustanovení § 104a zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, v platném znění (dále jen „s. ř. s.“), nejprve zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná. Pro vlastní vymezení institutu nepřijatelnosti a jeho dopadů do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud odkazuje na své usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikované pod č. 933/2006 Sb. NSS.

Podle tohoto usnesení je podstatným přesahem vlastních zájmů stěžovatele jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů

stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v řízení o kasačních stížnostech ve věcech azylu je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů. V zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech azylu je pak nejenom splnit podmínky přípustnosti kasační stížnosti a svoji stížnost opřít o některý z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s., nýbrž také uvést, v čem spatřuje – v mezích kritérií přijatelnosti – v konkrétním případě podstatný přesah svých vlastních zájmů, a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat.

Úvodem je třeba předeslat, že námitku, dle které se městský soud nezabýval tím, zda správní orgán postupoval v souladu s právními předpisy a vycházel ze spolehlivě zjištěného stavu věci, nelze věcně projednat. Námitka je vznesena natolik nejednoznačně a neurčitě, že se k ní zdejší soud nemůže vyjádřit ani v obecné rovině. Stejně tak pouhé nejasné konstatování o problémech v rodině a s tzv. ochránci je zcela nedostatečné. Podle rozsudku rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005 - 58, publikovaného pod č. 835/2006 Sb. NSS, přitom „[l]*íčení skutkových okolností v žalobě proti rozhodnutí správního orgánu nemůže být toliko typovou charakteristikou určitých „obvyklých" nezákonností, k nimž při vyřizování věcí určitého druhu může docházet, nýbrž zcela jasně individualizovaným, a tedy od charakteristiky jiných konkrétních skutkových dějů či okolností jednoznačně odlišitelným popisem.* [...] *Žalobce je též povinen vylíčit, jakých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl správní orgán vůči němu dopustit v procesu vydání napadeného rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným, a rovněž je povinen ozřejmit svůj právní náhled na to, proč se má jednat o nezákonnosti.*" Pouze pro úplnost lze nad rámec výše uvedeného připojit, že podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 3. 2004, č. j. 3 Azs 22/2004 - 48, „[s]*kutečnost, že žadatel o azyl má v zemi původu obavy před vyhrožováním ze strany soukromé osoby, není bez dalšího důvodem pro udělení azylu podle ustanovení § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb.*".

Zmínka o pochybení správního orgánu pro neudělení humanitárního azylu stěžovateli je v kasační stížnosti obsažena rovněž jen obecně. Stěžovatel poukazuje na svou „tíživou situaci", pro kterou mu měl být humanitární azyl udělen, blíže však neupřesňuje, jaké skutečnosti a okolnosti má na mysli. Rozsah přezkumu humanitárního azylu je přitom již judikován, odkázat lze např. na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 - 55, dle kterého „[s]*mysl institutu humanitárního azylu podle § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, spočívá v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto „nehumánní" azyl neposkytnout. Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na případy, jež byly předvídatelné v*

*době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu (např. u osob zvláště těžce postižených či nemocných, u osob přicházejících z oblastí postižených humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory), ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly. Míra volnosti této jeho reakce je pak omezena pouze zákazem libovůle, vyplývajícím pro orgány veřejné moci z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu.*“ Překročení správního uvážení zároveň nelze konstatovat, pokud stěžovatel v průběhu správního řízení netvrdil žádné skutečnosti, na jejichž základě by přicházelo v úvahu udělení humanitárního azylu ze strany správního orgánu.

V neposlední řadě stěžovatel v kasační stížnosti upozorňuje, že jedním z důvodů nenastoupení vojenské služby v jeho případě byla příslušnost ke kurdské národnosti. V souvislosti s tím vyjádřil obavu, že by mohl být nucen k účasti v akcích proti bojovníkům PKK. Není tedy pravdou, že by jediným důvodem k nenastoupení vojenské služby z jeho strany byla averze vůči vojenské službě nebo strach z boje. K souvisejícím otázkám se Nejvyšší správní soud ve své judikatuře již také vyjádřil, a to např. v rozsudku ze dne 29. 3. 2004, č. j. 5 Azs 4/2004 - 49: „*Odmítání nástupu k výkonu základní vojenské služby, která je ve státě původu povinná, nelze bez dalšího považovat za důvod pro udělení azylu podle § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb., zvláště není-li takové odmítání spojeno s reálně projeveným politickým přesvědčením nebo náboženstvím.*“ V této souvislosti je třeba podotknout, že stěžovatel v žádosti o udělení azylu i v pohovoru k této žádosti uvedl pouze to, že nechce nastoupit vojenskou službu a obává se, že bude v Turecku odveden na vojnu proti své vůli. Vojáci tam umírají, v boji je zabíjejí teroristé. Odmítnutí nástupu k výkonu základní vojenské služby tak nespojil ani se svým politickým ani náboženským přesvědčením. Správní orgán do svého rozhodnutí i bez výslovného tvrzení stěžovatele zahrnul závěr, že Kurdové nejsou nasazování přímo do bojů s bojovníky PKK, protože se turecká generalita obává o jejich loajalitu k Turecku. S ohledem na uvedená tvrzení stěžovatele však tyto závěry byly zcela nadbytečné, neboť se nevztahovaly ke skutkovým tvrzením podaným stěžovatelem ve správním řízení. Městský soud následně rovněž nadbytečně toto odůvodnění zahrnul i do svého rozsudku. Po doručení doplnění podání stěžovatele dne 16. 12. 2008 obsahující nové skutečnosti soud námitky obsažené v tomto podání věcně přezkoumal a označil je za účelové, namísto toho, aby je posoudil jako nově uplatněné subjektivní skutečnosti, které správní orgán neměl k dispozici a nemohl je tedy zohlednit ve svém rozhodnutí. Městský soud byl povinen dle § 75 odst. 1 s. ř. s. při přezkumu rozhodnutí vycházet ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Uvedený postup městského soudu lze tedy hodnotit jako nadbytečný, nicméně nikoliv nezákonný. Městský soud v žádném případě nezkrátil práva stěžovatele, naopak se podáními stěžovatele zabýval v rozsahu nad rámec zákona. Tím však nezaložil oprávnění stěžovatele úspěšně polemizovat s takto nadbytečnými závěry žalovaného i městského soudu v rámci řízení o kasační stížnosti.

Z výše uvedeného vyplývá, že ustálená a jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu tak poskytuje dostatečnou odpověď na všechny námitky podávané v kasační stížnosti. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

S ohledem na výše uvedené shledal Nejvyšší správní soud kasační stížnost nepřijatelnou, a proto ji podle ustanovení § 104a s. ř. s. odmítl.

O návrhu stěžovatele na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti zdejší soud samostatně pro nadbytečnost nerozhodoval, neboť podání kasační stížnosti proti rozhodnutí krajského soudu o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu ve věci mezinárodní ochrany má odkladný účinek přímo ze zákona (§ 32 odst. 5 zákona o azylu).

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 3, větu první, s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., dle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.

Stěžovateli byla pro toto řízení před soudem ustanovena zástupkyní advokátka; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 8, ve spojení s § 120 s. ř. s.). Soud proto určil odměnu advokátce částkou 2 x 2100 Kč za dva úkony právní služby – převzetí a příprava věci a písemné podání soudu týkající se věci samé, 2 x 300 Kč na úhradu hotových výdajů, v souladu s ustanovením § 9 odst. 3 písm. f), § 7, § 11 odst. 1 písm. b) a d) a § 13 odst. 3 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, celkem 4800 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

**P o u č e n í :** Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 10. června 2010

JUDr. Radan Malík
předseda senátu